

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування
Кафедра охорони праці і безпеки життєдіяльності

03-10-22М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання курсової роботи «Розслідування нещасного випадку на виробництві» з навчальної дисципліни «Розслідування нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Охорона праці» спеціальності 263 «Цивільна безпека» денної та заочної форм навчання

Рекомендовано науково-
методичною радою з якості ННІ
будівництва та архітектури
Протокол № 2 від 01.10. 2020 р.

Рівне – 2020

Методичні вказівки до виконання курсової роботи «Розслідування нещасного випадку на виробництві» з навчальної дисципліни «Розслідування нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Охорона праці» спеціальності 263 «Цивільна безпека» денної та заочної форм навчання [Електронне видання] / В. Л. Филипчук. – Рівне : НУВГП, 2020. – 19 с.

Укладач: Филипчук В. Л., док. техн. наук, професор, зав. кафедри охорони праці і безпеки життєдіяльності.

Відповідальний за випуск: Филипчук В. Л., док. техн. наук, професор, зав. кафедри охорони праці і безпеки життєдіяльності.

Керівник групи забезпечення спеціальності

Филипчук В. Л.

© В. Л. Филипчук, 2020
© НУВГП, 2020

ВСТУП

Державна політика в галузі охорони праці визначається відповідно до Конституції України Верховною Радою України та Закону України «Про охорону праці» і спрямована на створення належних, безпечних і здорових умов праці, запобігання нещасним випадкам та професійним захворюванням. В умовах зростання темпів промислового виробництва, економічного відновлення держави питання охорони праці та промислової безпеки стають дедалі актуальнішими.

Аналіз стану охорони праці на виробництві свідчить про те, що в Україні за роки незалежності кількість нещасних випадків виробничого характеру зменшилась більше, ніж у десять разів, а кількість загиблих під час виконання трудових обов'язків – більше, ніж у чотири рази. В той же час, на фоні загального зниження виробничого травматизму в Україні серйозне занепокоєння викликає значна кількість важких травм і смертельних випадків.

Тому важливим завданням дисципліни розслідування, обліку та аналізу нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань є детальне ознайомлення студентів із системою і порядком розслідування нещасних випадків виробничого та невиробничого характеру, професійних захворювань і отруєнь, та розробки профілактичних заходів щодо зниження виробничого травматизму. Майбутні спеціалісти з охорони праці повинні вміти оцінювати травмонебезпечні ситуації, якісно проводити розслідування нещасних випадків, навчитись складати необхідні звітні документи, аналізувати матеріали розслідування і розробляти заходи для усунення причин нещасних випадків та професійних захворювань і отруєнь. Все це сприятиме зниженню виробничого травматизму на промислових підприємствах України і сприятиме зменшенню непродуктивних соціальних і матеріальних витрат, виділених державою на захист здоров'я працівників.

1. Загальні положення

Курсова робота на тему "Розслідування нещасного випадку на виробництві" є індивідуальним науково-дослідним завданням і являє собою завершену практичну роботу в межах програми навчальної дисципліни «Розслідування нещасних випадків на виробництві та

професійних захворювань» [7, 8], яку студенти виконують на основі знань, умінь і навичок, отриманих в процесі лекційних і практичних занять.

Мета курсової роботи полягає в тому, щоб майбутні фахівці отримали теоретичну і практичну підготовку щодо організації розслідування, аналізу та обліку нещасних випадків виробничого і невиробничого характеру.

Зміст курсової роботи передбачає застосування отриманих теоретичних знань і практичних навичок щодо класифікації нещасних випадків виробничого і невиробничого характеру, оцінки травмонебезпечних ситуацій, сценаріїв їх розвитку та впливу небезпечних і шкідливих чинників на працівників, а також виявляти обставини та причини нещасних випадків, проводити їх розслідування, складати необхідні документи, розробляти заходи щодо попередження травмонебезпечних ситуацій на виробництві.

Виконуючи курсову роботу, студенти повинні навчитись:

- визначати відповідність умов праці та її безпеки вимогам нормативних документів з охорону праці;
- аналізувати виробничі нещасні випадки, що пов'язані та непов'язані з виробництвом;
- вияснити обставини та причини нещасних випадків;
- обстежувати місце нещасного випадку, одержувати пояснення потерпілого, свідків та причетних до нього осіб;
- проводити розслідування нещасних випадків у відповідності до встановленого Порядку та інших нормативно-правових документів;
- виявляти винних у нещасному випадку;
- розробляти пропозиції щодо профілактики виробничого травматизму.
- аналізувати ефективність впроваджуваних заходів щодо запобігання нещасних випадків та професійних захворювань;
- розробляти документацію, яка складається під час розслідування нещасних випадків;
- обліковувати та звітуватись про нещасні випадки.

Завдання на курсову роботу видається викладачем на практичному занятті. Курсова робота виконується кожним студентом денної та заочної форм навчання за індивідуально отриманим завданням. Перед виконанням роботи необхідно ознайомитися з навчальною літературою і нормативними документами за темою курсової роботи.

Завершена курсова робота брошурується і направляється на перевірку у встановлені у завданні терміни. Після ознайомлення із зауваженнями студент вносить до курсової роботи виправлення (доповнення). Виправлена робота направляється на повторну перевірку. Після виправлень студент захищає роботу. Захист курсових робіт проводиться на практичному занятті за розкладом.

2. Вказівки щодо оформлення курсової роботи

Пояснювальна записка до курсової роботи повинна у повному обсязі розкривати поставлені у завданні запитання, містити текстовий аналіз і заповнені документи. Пояснювальна записка має включати необхідні форми документів, таблиці тощо. Пояснювальна записка курсової роботи повинна виконуватись на аркушах паперу формату А-4 (297×210 мм), мати титульний лист (додаток А).

Розділи мають бути пронумеровані арабськими цифрами у межах всієї пояснювальної записки, після номера крапка не ставиться. Нумерація сторінок повинна бути наскрізною. Першою сторінкою є титульний лист. На першій сторінці номер не ставиться.

Виклад змісту пояснювальної записки має бути стислим, чітким, таким, що виключає можливість суб'єктивного тлумачення. При посиланні на нормативну або довідкову літературу, у квадратних дужках, потрібно вказати порядковий номер зі списку використаної літератури.

Літерні позначення величин, а також мовні та графічні позначення повинні відповідати встановленим стандартам [9].

Документи, таблиці повинні мати назву, а також наскрізну нумерацію.

Умовні позначення та розмірність величин в межах пояснювальної записки повинні бути однаковими та відповідати міжнародній системі одиниць СІ.

Наприкінці пояснювальної записки необхідно вказати список літератури, в який включають усі використані джерела інформації, розміщені у порядку посилання у тексті.

Ілюстративна частина виконуються на листах формату А-4 і вставляється до пояснювальної записки.

3. Оцінювання курсової роботи

Критерії оцінювання курсової роботи наведені у таблиці 1.

Таблиця 1

Критерії оцінювання курсової роботи

Рівень компетентності	Критерій оцінювання	Максимальна кількість балів
Високий (творчий)	<p><i>Виконання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - повна відповідність змісту курсової роботи завданню та вимогам навчально-методичних вказівок щодо її виконання; - творча самостійність розв'язання поставленої задачі, виконання розрахунків, креслень, графіків та таблиць без помилок; - наявність елементів науково-дослідного характеру; - використання комп'ютерних технологій при виконанні всіх розрахунків, креслень, графіків та таблиць; - якісне оформлення пояснювальної записки, графічних матеріалів згідно з вимогами конструкторської та технологічної документації, ДСТУ. 	60
	<p><i>Захист:</i></p> <p>студент виявив глибокі знання навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, вміння творчо застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач та творчі здатності аргументованого обґрунтування прийнятих рішень та розв'язки в практичних задачах й аналізувати достовірність одержаних результатів.</p>	40

Достатній (конструктивно-варіативний)	<p><i>Виконання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - повна відповідність змісту курсової роботи завданню та вимогам навчально-методичних вказівок щодо її виконання; - самостійність розв'язання поставленої задачі, виконання розрахунків, креслень, графіків та таблиць з незначним відхиленням щодо вимог без помилок; - наявність елементів науково-дослідного характеру; - використання комп'ютерних технологій при виконанні всіх розрахунків, креслень, графіків та таблиць; - якісне оформлення пояснювальної записки, графічних матеріалів згідно з вимогами конструкторської та технологічної документації, ДСТУ. 	54
	<p><i>Захист:</i></p> <p>студент виявив достатні знання й розуміння навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач та здатності аргументованого обґрунтування прийнятих рішень та розв'язків практичних задач.</p>	35

Достатній (конструктивний)	<p><i>Виконання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - достатня відповідність змісту курсової роботи завданню та вимогам навчально-методичних вказівок щодо її виконання; - самостійність розв'язання поставленої задачі, виконання; - розрахунків, креслень, графіків та таблиць з незначним відхиленням щодо вимог та незначною кількістю помилок; - наявність елементів науково-дослідного характеру; - часткове використання комп'ютерних технологій при виконанні всіх розрахунків, креслень, графіків та таблиць; - оформлення пояснювальної записки, графічних матеріалів з незначними відхиленнями від вимог конструкторської та технологічної документації, ДСТУ. <p><i>Захист:</i></p> <p>студент виявив достатні знання й розуміння навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач</p>	48
Середній	<p><i>Виконання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - достатня відповідність змісту курсової роботи завданню та вимогам навчально-методичних вказівок щодо її виконання; - розв'язання поставленої задачі, виконання розрахунків, креслень, графіків та таблиць з незначним відхиленням щодо вимог та значною кількістю помилок; - часткове використання комп'ютерних технологій при виконанні всіх розрахунків, креслень, графіків та таблиць; - оформлення пояснювальної записки, графічних матеріалів із значними відхиленнями від вимог конструкторської та технологічної документації, ДСТУ. <p><i>Захист:</i></p>	42
	<p>студент виявив середні знання основних положень навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач на репродуктивному рівні.</p>	31

Достагній (репродуктивний)	<p><i>Виконання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - значні відхилення змісту курсової роботи від завдання та вимог навчально-методичних вказівок щодо її виконання; - розв'язання поставленої задачі, виконання розрахунків, креслень, графіків та таблиць із значними відхиленнями щодо вимог та значною кількістю помилок; - відсутність використання комп'ютерних технологій при виконанні всіх розрахунків, креслень, графіків та таблиць; - оформлення пояснювальної записки, графічних матеріалів із значними помилками та відхиленнями від вимог конструкторської та технологічної документації, ДСТУ. <p><i>Захист:</i></p> <p>студент виявив знання навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни на мінімальному рівні, вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач на репродуктивному рівні.</p>	<p style="text-align: center;">35</p> <p style="text-align: center;">25</p>
Низький (рецептивно-продуктивний)	<p><i>Виконання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - значні відхилення змісту курсової роботи від завдання та вимог навчально-методичних вказівок щодо її виконання; - розв'язання поставленої задачі, виконання розрахунків, креслень, графіків та таблиць із значними відхиленнями щодо вимог та значною кількістю помилок; - відсутність використання комп'ютерних технологій при виконанні всіх розрахунків, креслень, графіків та таблиць; - оформлення пояснювальної записки, графічних матеріалів із значними помилками та відхиленнями від вимог конструкторської та технологічної документації, ДСТУ. <p><i>Захист:</i></p> <p>студент виявив знання за змістом навчальної дисципліни на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу, не володіє вміннями застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.</p>	<p style="text-align: center;">35</p> <p style="text-align: center;">24</p>

Низький (непродуктивний)	<i>Виконання:</i> - невідповідність змісту курсової роботи завданню та вимогам навчально-методичних вказівок щодо її виконання; - не вірне розв'язання поставленої задачі, проектного рішення, виконання розрахунків, креслень, графіків та таблиць; - відсутність використання комп'ютерних технологій при виконанні всіх розрахунків, креслень, графіків та таблиць; - невідповідність оформлення пояснювальної записки, графічних матеріалів вимогам конструкторської та технологічної документації, ДСТУ.	20
	<i>Захист:</i> студент не виявив знань за змістом навчальної дисципліни, не володіє вміннями застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.	15

Кількість балів якими оцінюються якість виконання та захист курсової роботи, наведено у таблиці 2.

Таблиця 2

Оцінювання курсової роботи

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
до 50	до 10	до 40	до 100

4. Вихідні дані для виконання курсової роботи

Завдання для курсової роботи щодо нещасних випадків виробничого і невиробничого характеру видає викладач. В завданнях дано приклад нещасного випадку і обставини, за яких він стався. Наведено посаду травмованого, вид травмування, тривалість лікування, наявність свідків, проведення інструктажів, тощо. За необхідністю додаткові дані надає викладач.

Під час підготовки роботи студент **обов'язково оформлює всі документи встановленого зразка, які надалі виділено жирним шрифтом.** Записка оформлюється по розділах, в яких надаються всі оформлені документи, а також **описується порядок дій під час розслідування та надаються всі необхідні пояснення.**

5. Структура пояснювальної записки

Вихідні дані до курсової роботи

Вступ

Розділ 1. Організація роботи на підготовчому етапі розслідування

- 1.1. Аналіз нещасного випадку на виробництві.
- 1.2. Визначення тяжкості травми.
- 1.3. Створення комісії із розслідування нещасного випадку.

Розділ 2. Розслідування нещасного випадку.

- 2.1. Отримання пояснень у потерпілого та інших осіб.
- 2.2. Обстеження місця настання нещасного випадку.
- 2.3. Вивчення документації з безпечного виконання робіт.
- 2.4. З'ясування обставини і причин настання нещасного випадку.
- 2.5. Визначення осіб, які допустили порушення.
- 2.6. Складання актів із розслідування.
- 2.7. Розробка заходів щодо усунення причин нещасного випадку

Розділ 3. Підготовка матеріалів за підсумками роботи комісії

- 3.1. Складання наказу за підсумками розслідування.
- 3.2. Складання повідомлення про наслідки нещасного випадку.
- 3.3. Реєстрація та облік нещасних випадків.

Розділ 4. Розслідування нещасних випадків невикробничого характеру

Висновки

Список літератури

6. Зміст пояснювальної записки

Вступ

У вступі коротко висвітлюється стан охорони праці у визначеній галузі, значення безпеки праці для профілактики та зниження рівня виробничого травматизму на підприємстві. Надається мета курсової роботи, стислий опис складу роботи.

Розділ 1. Організація роботи на підготовчому етапі розслідування

1.1. Аналіз нещасного випадку на виробництві.

Визначається чи є нещасний випадок *виробничого або невиробничого характеру* [1, 2]. Якщо виробничого характеру, то встановлюється чи *пов'язаний або непов'язаний випадок з виробництвом* [1, 2] з обґрунтуванням таких визначень. Цьому питанню необхідно приділити значну увагу, оскільки від нього залежить право постраждалих або членів їх сімей на отримання з Фонду соціального страхування матеріального забезпечення та/або соціальних послуг.

Обставинами, за яких нещасні випадки вважаються пов'язаними з виробництвом такі: виконання потерпілим трудових (посадових)

обов'язків за режимом роботи підприємства на робочому місці, на території підприємства; підготовка до роботи та приведення в порядок після закінчення роботи знярядь виробництва, одягу, особиста гігієна; пересування по території підприємства перед початком роботи і після її закінчення; виконання завдань роботодавця, у тому числі у відрядженні; проїзд на роботу чи з роботи на транспортному засобі, що належить підприємству; виконання дій в інтересах підприємства.

Обставинами, за яких нещасні випадки вважаються непов'язаними з виробництвом такі: використання в особистих цілях без відома роботодавця транспортних засобів, устаткування, матеріалів тощо, які належать підприємству (крім випадків, що сталися внаслідок їх несправності); погіршення стану здоров'я внаслідок отруєння алкоголем, наркотичними та іншими речовинами, якщо це не пов'язано із застосуванням таких речовин у виробничому процесі або сп'яніння при умові, що постраждалий був офіційно відсторонений від роботи; скоєння злочину, що встановлено обвинувальним вироком суду або відповідною постановою слідчих органів; природна смерть від загального захворювання [1, 2].

1.2. Визначення тяжкості травми.

Характер травм та ступінь тяжкості травми визначається згідно [4]. Якщо складно визначити тяжкість травми і визначення необхідності призначення спеціального розслідування нещасного випадку, то роботодавцем направляється **запит встановленого зразка** [1 рис. 2.2], де зазначається характер травми, у лікарняно-профілактичний заклад, куди був транспортований працівник, На підставі цього (а також у разі, якщо працівник самостійно звернувся за медичною допомогою) медичний заклад надає підприємству висновок про ступінь тяжкості травми у відповідності до «Класифікатора розподілу травм за ступенем тяжкості», затвердженим Наказом МОЗ України від 04.07.2007 N370 (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0902-07#Text>) протягом однієї доби з моменту одержання запиту. При цьому у висновку обов'язково вказується чи був потерпілий у стані сп'яніння.

1.3. Створення комісії із розслідування нещасного випадку.

Готується і направляється відповідним органам (**надається список**) **повідомлення про нещасний випадок**, в якому стисло описуються обставини нещасного випадку, відомості про потерпілого, дані про підприємство тощо [1 рис. 2.3].

Визначається **вид комісії** [1, 2], яка буде розслідувати нещасний випадок. Якщо травма у працівника легка, то створюється комісія

підприємства. В інших випадках, а також, якщо потерпілих два і більше незалежно від ступеня тяжкості травми, створюється спеціальна комісія. **Наказом по підприємству** [1 рис. 2.4] утворюється комісія із розслідування. Якщо розслідує комісія підприємства, то у її складі повинно бути не менш як три особи, якщо спеціальна комісія, то кількість осіб призначається відповідно до [1, 2]. У складі комісії обов'язково повинен бути представник територіального управління Фонду соціального страхування України [6]. Розслідування нещасного випадку комісією підприємства проводиться впродовж 5 робочих днів після утворення комісії, спеціальною комісією - впродовж 15 робочих днів.

Розділ 2. Розслідування нещасного випадку

2.1. Отримання пояснень у потерпілого та інших осіб.

Проводиться опитування потерпілого, отримують пояснення та свідчення, на підставі чого береться від нього залежно від стану здоров'я **пояснювальна записка** [1 рис. 2.5] або складається **протокол опитування**, в яких висвітлюється обставини та причини нещасного випадку [1 рис. 2.6].

Визначається коло **свідків та осіб**, причетних до нещасного випадку і відбираються від них **пояснювальні записки**. Під час опитування цих осіб з'ясовується їхнє місцезнаходження на момент нещасного випадку, що бачили або чули, поведінка потерпілого у момент події, до та після неї, думка кожного щодо причин нещасного випадку та інше [1, 2].

Визначається коло **керівників робіт, посадових осіб**, причетних до нещасного випадку, відбираються від них **пояснювальні записки**. Встановлюється, хто дав завдання на виконання робіт, проводив інструктажі з питань охорони праці, здійснював контроль безпеки праці на робочому місці, видавав засоби індивідуального захисту тощо [1, 2]. Складається запрошення до потерпілого про співпрацю.

2.2. Обстеження місця настання нещасного випадку.

Оглядають робоче місце та обладнання, інструмент, предмети, якими було травмовано постраждалого, засоби індивідуального захисту, сигналізацію, блокуючі пристрої. Після вивчення обставин та місця травмування потерпілого комісією складається **«Протокол огляду місця** [1 рис. 2.7], де стався нещасний випадок» та (у разі необхідності) **«Ескіз місця**, де стався нещасний випадок» [1 рис. 2.8] і роблять фотографії.

2.3. Вивчення документації з безпечної виконання робіт.

Комісія вивчає документи, що безпосередньо стосуються роботи, під час виконання якої стався нещасний випадок, зокрема технічні паспорти та обладнання, акти технічного огляду та випробувань обладнання, журнали інструктажів з охорони праці, інструкції з охорони праці, наряди-допуски, посадові інструкції керівників робіт тощо [1, 2].

Оцінює відповідність умов праці та її безпеки вимогам законодавства про охорону праці, що є одним із основних пунктів розслідування. З'ясовує, які норми правил та інструкцій з охорони праці було порушено із занесенням їх у робочі протоколи засідань комісії. Для цього зручно **скласти перелік** усіх нормативно-правових актів (правил, інструкцій, стандартів, положень тощо), дія яких поширюється на виконання роботи, під час якої стався нещасний випадок.

2.4. З'ясування обставини і причин настання нещасного випадку.

Для правильного визначення **обставини і причини** нещасного випадку слід дотримуватися таких принципів: причина повинна впливати з обставин нещасного випадку. При визначенні причини має бути вказано конкретні порушення норм і правил охорони праці, відповідних інструкцій з охорони праці. Визначити, які причини є **основними і які супутніми**. Провести відповідне **кодування** згідно «Класифікатора подій та причин нещасних випадків» [1 п.п. 1.5]. За необхідності вивчити первинну медичну документацію

2.5. Визначення осіб, які допустили порушення.

Для визначення осіб, які допустили порушення вимог законодавства про охорону праці необхідно вивчити нормативно-правові акти, інструкції з охорони праці, інші документи та зафіксувати **пункти цих документів**, що їх було порушено **керівником робіт, іншими посадовими особами, самим потерпілим**.

2.6. Визначити пов'язаний чи непов'язаний нещасний випадок з виробництвом.

2.7. Складання актів із розслідування.

На підставі відомостей, отриманих під час розслідування, скласти «**Акт проведення розслідування (спеціального розслідування) нещасного випадку (аварії) за формою Н-1** [1, рис. 2.10]. Якщо нещасний випадок пов'язаний з виробництвом, скласти «**Акт про нещасний випадок, пов'язаний з виробництвом за формою Н-1/П**, якщо нещасний випадок пов'язаний з виробництвом, скласти «**Акт про нещасний випадок, непов'язаний з виробництвом за формою Н-**

1/НП [1 рис. 2.11]. У цих актах викладаються результати розслідування і даються всі необхідні відомості про потерпілого, підприємство тощо. При складанні Акту за формою Н-1 всі пункти відповідно **кодуються**. Акти складаються у необхідних кількостях примірниках, затверджуються керівником підприємства і розсилаються всім організаціям, які брали участь у розслідуванні, потерпілому [1, 2]. **Надати список розсилки.**

2.8. Розробка заходів щодо усунення причин нещасного випадку

В результаті розслідування нещасного випадку комісія розробляє **організаційні і технічні заходи** [1 рис. 2.9] щодо усунення причин настання нещасного випадку та визначає конкретних виконавців, діяльність яких має бути спрямована на ліквідацію виявлених порушень правил і норм охорони праці та запобігання подібним нещасним випадкам на підприємстві. У заходах необхідно передбачити ознайомлення працівників з матеріалами нещасного випадку, проведення з ними позапланового інструктажу, організацію навчання, визначити конкретні терміни та виконавців, діяльність яких має бути спрямована на ліквідацію виявлених порушень правил і норм охорони праці та запобігання подібним нещасним випадкам на підприємстві. Заходи є невід'ємною частиною Акту за формою Н-1

3. Підготовка матеріалів за підсумками роботи комісії

3.1. Складання наказу за підсумками розслідування.

За результатами розслідування нещасного випадку керівник підприємства згідно заходів щодо попередження подібних нещасних випадків, розроблених комісією з розслідування нещасних випадків, повинен видати **наказ** [1 рис. 2.13] по підприємству, в якому рекомендується висвітлити такі питання: описати обставини і причини нещасного випадку; розробити інструкції щодо безпечної експлуатації обладнання; провести позаплановий інструктаж працівникам виробництва або на всьому підприємстві; провести позапланове (спеціальне) навчання та перевірку знань з охорони праці працівників і посадових та інших осіб, що допустили порушення вимог з охорони праці; розробити та затвердити інструкції з охорони праці; вжити заходів щодо відповідальності осіб, винних у нещасному випадку тощо [1]. Наказ розробляє служба охорони праці підприємства і оголошується у всіх підрозділах підприємства.

3.2. Складання повідомлення про наслідки нещасного випадку.

Після закінчення періоду тимчасової непрацездатності або у разі смерті потерпілого внаслідок травми, одержаної під час нещасного випадку, роботодавець, складає повідомлення про наслідки нещасного випадку *за формою Н-2* [1 рис. 2.14] і надсилає його організаціям і особам, яким надсилалися акти за формою Н-1.

Примірники актів за формою Н-1, Н-2, разом з матеріалами розслідування зберігаються на підприємстві впродовж 45 років.

3.3. Реєстрація та облік нещасних випадків.

Облік нещасних випадків проводить підприємство та інші організації. На підприємстві нещасні випадки реєструються *роботодавцем у спеціальному журналі* [1 рис. 2.12] реєстрації осіб, що потерпіли від нещасних випадків на виробництві. В ньому фіксуються такі питання: відомості про потерпілого, обставини, причини та наслідки нещасного випадку, заходи щодо запобігання нещасним випадкам тощо.

4. Розслідування нещасного випадку невиробничого характеру

Під нещасними випадками невиробничого характеру слід розуміти не пов'язані з виконанням трудових обов'язків травми, у тому числі: отримані внаслідок заподіяних тілесних ушкоджень іншою особою, отруєння, самогубства, опіки, обмороження, утоплення, ураження електричним струмом, блискавою, травми, отримані внаслідок стихійного лиха, контакту з тваринами тощо, які призвели до ушкодження здоров'я або смерті потерпілих. Механізм розслідування та ведення обліку нещасних випадків невиробничого характеру визначений у [1, 3].

Керівник організації протягом однієї доби з часу надходження рішення від місцевої держадміністрації про уповноваження його на проведення розслідування призначає *комісію у складі не менше трьох осіб*, зокрема: голова комісії-посадова особа, яку визначає керівник організації; керівник відповідного структурного підрозділу; представник Фонду соціального страхування (за згодою); представник профспілкової організації, членом якої є потерпілий, або уповноважений трудового колективу.

Рішення щодо розслідування нещасного випадку приймає керівник організації на підставі звернення потерпілого або особи, яка представляє його інтереси, листка непрацездатності або довідки лікувально-профілактичного закладу. Розслідування нещасного випадку проводиться впродовж 10 календарних днів після утворення

комісії. Постраждалий надає письмове пояснення щодо обставин нещасного випадку.

За результатами розслідування нещасного випадку невинного характеру складається **акт за формою НТ (невиробничий травматизм)** [2 рис. 4.3], який затверджується керівником органу (організації), що проводив розслідування. Нещасний випадок реєструється у спеціальному журналі реєстрації нещасних випадків невинного характеру.

Примітка: Обов'язково у тексті робляться посилання на джерела літератури, які використовувались при підготовці курсової роботи.

Список літератури

Вказуються джерела на основі яких проводилось розслідування нещасного випадку та складались відповідні документи.

6. Література

1. Филипчук В.Л. та ін. Розслідування нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві : навчальний посібник. Рівне : НУВГП, 2013. 278 с. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/1874/1/732847%20zah.pdf>
2. Порядок проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 р. № 337. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/337-2019-%D0%BF#Text>
3. Порядок розслідування та обліку нещасних випадків невинного характеру. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 22 березня 2001 року № 270. Із змінами і доповненнями внесеними постановами Кабінету Міністрів України від 21 листопада 2007 року № 1356 та від 19 серпня 2009 року №885. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/270-2001-%D0%BF#Text>.
4. Класифікатор розподілу травм за ступенем тяжкості. Затверджено наказом Міністерства охорони праці здоров'я України від 04 липня 2007 року № 370. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0902-07#Text>.
5. Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися із здобувачами освіти під час освітнього процесу N 659 від 16.05.2019. http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE33583.html
6. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 3 жовтня 2017 року N 2148-VIII.
7. 03-10-26 Робоча програма «Розслідування нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань» для студентів, які навчаються за спеціальністю 263 «Цивільна безпека». Рівне : НУВГП, 2018. 18 с.
8. 03-09-55 Методичні вказівки до проведення практичних занять і

виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни «Розслідування нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» (спеціалізація «Охорона праці») денної та заочної форм навчання / В. Л. Филипчук. Рівне : НУВГП, 2019. 23 с.

9. ДСТУ 3008:2015 Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання [надано чинності з 2017- 07-01].

ДОДАТКИ

Додаток А

Зразок титульної сторінки курсової роботи

Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут будівництва та архітектури
Кафедра охорони праці і безпеки життєдіяльності

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни «Розслідування нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань» на тему
«Розслідування нещасного випадку на виробництві»

Студента (ки) _____
_____ курс
у групи _____
спеціальності _____

_____ (прізвище та ініціали)
Шифр з. кн _____
Національна шкала:
Кількість балів: _____
Члени комісії:

_____ (підпис) (прізвище та ініціали)

_____ (підпис) (прізвище та ініціали)

Завдання на курсову роботу

ЗАВДАННЯ

на розробку курсової роботи студенту ___ курсу
___ групи ННІ будівництва та архітектури спеціальності 263 "Цивільна
безпека" (ОПП "Охорона праці")

(прізвище, ім'я, по-батькові)

Дисципліна: «Розслідування нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань»

Тема: «Розслідування нещасного випадку на виробництві»

Вихідні дані:

- Опис нещасного випадку на виробництві.
- Опис нещасного випадку не виробничого характеру.

Зміст курсової роботи

Вступ

Розділ 1. Організація роботи на підготовчому етапі розслідування

- 1.1. Аналіз нещасного випадку на виробництві.
- 1.2. Визначення тяжкості травми.
- 1.3. Створення комісії із розслідування нещасного випадку.

Розділ 2. Розслідування нещасного випадку.

- 2.1. Отримання пояснень у потерпілого та інших осіб.
- 2.2. Обстеження місця настання нещасного випадку.
- 2.3. Вивчення документації з безпечного виконання робіт.
- 2.4. З'ясування обставини і причин настання нещасного випадку.
- 2.5. Визначення осіб, які допустили порушення.
- 2.6. Складання актів із розслідування.
- 2.7. Розробка заходів щодо усунення причин нещасного випадку

Розділ 3. Підготовка матеріалів за підсумками роботи комісії

- 3.1. Складання наказу за підсумками розслідування.
- 3.2. Складання повідомлення про наслідки нещасного випадку.
- 3.3. Реєстрація та облік нещасних випадків.

Розділ 4. Розслідування нещасних випадків не виробничого характеру

Висновки

Список літератури

Дата видачі завдання " " 20_ р.

Дата здачі роботи " " 20_ р.

Завдання отримав

Завдання видав